

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
מרכיב 70% מן הרמה הרגילה

מועד חורף תשפ"א 2021

סמל שאלון 11281

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני ואסף גבעתי

מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

המורים שפתרו את הבחינה מחכים לכם פה

www.ankori.co.il/ask

פרק א: הבנת הנקרא

1. ניתן להצביע על הבדלים בין שגיאות בילדות ובין שגיאות בבגרות ממספר בחינות. ראשית, מבחינת היחס לשגיאות, בגילאי הילדות הטעויות מתקבלות בחיך ובהבנה מהסביבה ובעידוד של הילד להמשיך לנסות. לעומת זאת, ככל שהילד מתבגר, הוא מתחיל לקבל תגובות ביקורתיות ואפילו "עונשים", ובמקרים רבים אף לגלוג והקנטה מצד חברים תחרותיים. שנית, מבחינת יכולת הלמידה מן השגיאות, בגיל הילדות מתקנים את הילד בחיבה וחיך, ומעודדים אותו להמשיך לנסות, וכך מאפשרים לו ללמוד. בניגוד לכך בגיל הבגרות האווירה התחרותית מדכאת את הרצון להמשיך לנסות, מעמיסה מטען רגשי ומקשה על הלמידה.

2. א. כותבת טקסט 2 טוענת שבניגוד לדעה הרווחת, רוב האנשים דווקא לא לומדים מכישלונות, מלבד כישלונות בהם אין אפשרות להימנע מלהמשיך לעשות את המשימה.
ב. בכל זאת

3. כותבת טקסט 2, גלי וינרב, הייתה מקבלת בשמחה את הדרך המוצעת בטקסט 3, לפיה התלמידים צריכים לשמוע על הכישלונות של אנשים דגולים, ולא רק על ההצלחות שלהם. וינרב טוענת שזו דרך מצוינת ללמוד כי שכשאנחנו שומעים על כישלונות של אחרים, אנחנו לא עסוקים בהגנה על האגו שלנו, ולכן גם אין סכנה שנתייאש מהתחום כולו.

4. א. הטענה הרווחת שהכותבת מפריכה היא שדרכם של גיבורי תרבות מפורסמים שהגיעו להצלחות גדולות בתחומם, הייתה רצופה בהצלחות בלבד הודות ליכולותיהם המופלאות.
ב. תשובה (2) – לא יצליחו ללמוד מכישלון.

5. **כתיבה ממוזגת**

פרק א: חובה – שם המספר ואותיות השימוש

6. הצורות השגויות:

- **חמישים ואחת** מיליון תוצאות << **חמישים ואחד**
- **חמשת** העובדות << **חמש** העובדות
- הנשיא **השש עשרה** << הנשיא **השישה עשר**
- כשהיה בן **אחד עשרה** << כשהיה בן **אחת עשרה**
- **מאתים חמישים וארבעה** ערים << **מאתים חמישים וארבע** ערים
- **בשלישי** במאי << **בשלושה** במאי

I (1)

פסוקית נושא

מניסויים שנערכו עולה [כי אנשים הצליחו ללמוד מצפייה
בכישלון של אדם אחר.]

II

פישבך חושבת שערכי כישלנות מאפשרים למידה מכישלונות
פסוקית תיאור (סיבה)
[כי במהלכם אנו לא עסוקים בהגנה על האגו.]

III

מוריו של אלברט איינשטיין לא יכלו לנבא
פסוקית מושא

[כי איינשטיין יהיה אחד הגאונים בהיסטוריה, שכן הוא
התקשה בלימודים.]

(2) בכישלון = לוואי

למידה = מושא

על האגו = לוואי

ב. (1) ההסגר : לכאורה

(2) תפקיד ההסגר במשפט הוא הטלת ספק בתוכן הדברים.

9. א. (1) המשפטים שהנשוא בהם הוא נשוא מורחב :

I. נבירה בכישלון יכולה לטרפד הישגים.

III. איך שני הדברים האלה עולים בקנה אחד?

IV. האמונה באנשים מוכשרים הולכת ומתחזקת.

(2) סוג הנשוא במשפטים האחרים :

II. הסטארט-אפ הראשון של ביל גייטס היה כישלון חרוץ.

נשוא שמני

V. באימון היומי שלה היא הולכת ורצה במסלול קבוע

בפארק. נשוא כולל

(3) במשפט IV המילה "הולכת" מציינת תהליך, ואילו במשפט V

היא מציינת פעולה של הליכה.

ב. (1) אין הכישלון רחוב ללא מוצא, אלא מעקף.

(2) כל ההצלחות בחיים הן כישלונות מוחמצים / שהוחמצו.

(3) להצלחה אבות רבים, ואילו / לעומת זאת / בניגוד לכך הכישלון

יתום.

10. א. I. נכשלתי בבחינה הראשונה.

II. למדתי מהטעויות שלי בבחינה הראשונה.

III. בסמסטר האחרון של השנה ניגשתי שוב לבחינה.

IV. הצלחתי בבחינה השנייה.

ב. הצעה לתשובה:

אפשר להניח שגם אם ממש תתאמצו, תתקשו לחשוב על אנשים שנהנים להיכשל, כיוון שבחברה ההישגית והתחרותית שלנו אנו מכוונים להצלחה ולסלידה מכישלון. משחר ילדותנו מחנכים אותנו לראות בחוסר הצלחה או באי עמידה ביעדים תוצאה של פגם בהתנהלותנו או באישיות שלנו. על אף שאם תשאלו יועצים ארגוניים ופסיכולוגים, הם יאמרו לכם שכישלון הוא כוח מניע מן החזקים שבנמצא.

11. א.

- (1) I. זו = נושא
II. זו = לוואי
III. בזו = מושא
IV. הזו = לוואי

- (2) משפט I: טעות = נושא
משפט II: טעות = נושא

- (3) שם תואר פועל
הטעות החוזרת הזו במבחני התלמידים חוזרת גם בכתיבתם ברשתות החברתיות.

ב.

- (1) I. אוגד
תחושת הכישלון נעשתה בלתי נסבלת ככל שהתרבו הכישלונות.
- II. נושא
הטעות נעשתה בהיסח הדעת.

- (2) משפט I: נעשתה << הפכה / נהייתה
משפט II: נעשתה << בוצעה

פרק ג - מערכת הצורות

12. א. קיימות אפשרויות תשובה מגוונות.

לְדָפָא	שְׁגוּיּוֹת	הַבְּעַת	נְכוֹנוֹת	תְּשׁוּבוֹת	עֲשֵׂיָה	
ד-כ-א	ש-ג-י/ה	נ-ב-ע	כ-י-ו-נ	ש-י-ו-ב	ע-ש-י/ה	השורש
אדכא	לשגות	נבע / נובע	כיוון / כונן	השיב / משיב / ישיב	מעשה / מעשיה	כתוב מילה לפי ההנחיה

ב. (1) ע-נ-י/ה

(2) כשהילד נִעְנָה בחיזוקים... - הווה

המורה נִעְנָה... - עבר

מה נִעְנָה לילד.. - עתיד

(3) מה נִעְנָה לילד – תפקיד ה-נ לציין זמן עתיד בגוף מדברים.

תפקיד ה-נ המוספית המשותף לשני הפעלים האחרים:

לציין מוספית של בניין נפעל.

13. א. (1)

מילים בגזרת החסרים	מילים בגזרת הנחים	מילים בגזרת השלמים
להגיע	מעוררי	ממריצה
הישגים	לחוש	משתלם
	חיקוי	
	קושי	

(2) מעוררי – ע-י-ו-ר

לחוש – ח-י-ו-ש

חיקוי – ח-ק-י-ה

קושי – ק-ש-י-ה

ב. המילה **יצירתיות** נוצרה כך :

- למילה **יצירתי** נוסף הצורן Xות, סוג הצורן הוא צורן גזירת, ומשמעותו היא הפשטה/שם עצם מופשט.
- המילה **יצירתיים** נוצרה כך :
למילה **יצירתי** נוסף הצורן Xים, סוג הצורן הוא צורן נטייה, ומשמעותו היא ריבוי / רבים בזכר.

14. א. (1) זוג 1: המורה.. **מטעים** כהלכה – שורש : ט-ע-מ

זוג 2: חברתי **עטתה** מסכה – שורש : ע-ט-י/ה

(2) זוג 1: הניסוחים... **מטעים** את התלמידים : להטעות

המורה.. **מטעים** כהלכה : להטעים

זוג 2: טעתה : לטעות

עטתה : לעטות

(3) זוג 1: בניין הפעיל

זוג 2: בניין פעל (קל)

זוג 3: בניין פעל (קל)

(4) **עטתה** – שם פעולה : עטייה

יטעו – שם פעולה : נטיעה

ב. (1) **נוכחים** לדעת

(2) **הותירו** ספק

15. א.

מילים במשקל המילה הקנטה	מילים במשקל המילה גיחוך	מילים במשקל המילה למידה
I. הורדת (הורדה) II. הערה	I. לגלוג II. ציון	I. פסילתם (פסילה) II. טעייה

- ב.
- קבוצה 1: מחילה - שורש: מ-ח-ל
 - קבוצה 2: מורשת - שורש: ו-ר-ש
 - קבוצה 3: שיבה - שורש: ש-ו-ב
 - קבוצה 4: הורה - שורש: ה-ר-י/ה

16. א. (1)

- יוצרים, סופרים, דוברים / עורך / סופר / דובר / מנחה
- עיתונאית / מחזאית / פזמונאית / עיתונאי / תסריטאי
- יזם

(2)

- מיוחד
- אישי / ישראלי

(3)

- כישלון
- יתרון

(4) צורך נטייה אים לציון ריבוי: יוצרים, סופרים, דוברים

צורך נטייה אית לציון נקבה: עיתונאית / מחזאית / פזמונאית

ב. שמרון, בדרן, קבלן, בכין

